

Färdplan: Biologisk Mångfald

Västra Götalandsregionens färdplan för biologisk mångfald och ekosystemtjänster

FÄRDPLAN

BIOLOGISK MÅNGFALD

Inledning

Biologisk mångfald innebär en variationsrikedom bland levande organismer och ekosystem. En hög biologisk mångfald är en förutsättning för att naturen ska kunna leverera de funktioner och nyttor som vi människor får av naturen. Dessa kallas ekosystemtjänster och är till exempel att naturen renar vatten och luft, insekter pollinerar grödor, att mikroorganismer och maskar gör jorden bördig och att vår hälsa förbättras av att vi vistas i naturen.

Den internationella kunskapsplattformen för biologisk mångfald och ekosystemtjänster (IPBES14) granskar statusen för biologisk mångfald i världen och fastslår att biodiversiteten minskar i en snabbare takt än tidigare.

Biologisk mångfald i Miljömål 2030 och Regional utvecklingsstrategi

Västra Götalandsregionens färdplan för Biologisk mångfald tar avstamp i VGRs Miljömål 2030 samt den Regionala Utvecklingsstrategin. Färdplanen beskriver VGRs arbete för en främjad biologisk mångfald inom vår egna verksamhet och som del av det regionala utvecklingsuppdraget. VGR kan genom sin verksamhet arbeta för en främjad biologisk mångfald på flera plan. I vår absoluta närmiljö har vi våra egna fastigheter, livsmedel och produkter vi köper in. Genom det regionala utvecklingsarbetet och våra kulturverksamheter kan vi arbeta mot andra aktörer och invånare i regionen. Färdplanen beskriver VGRs arbete för en biologisk mångfald ur perspektivet att nå regionens interna Miljömål 2030.

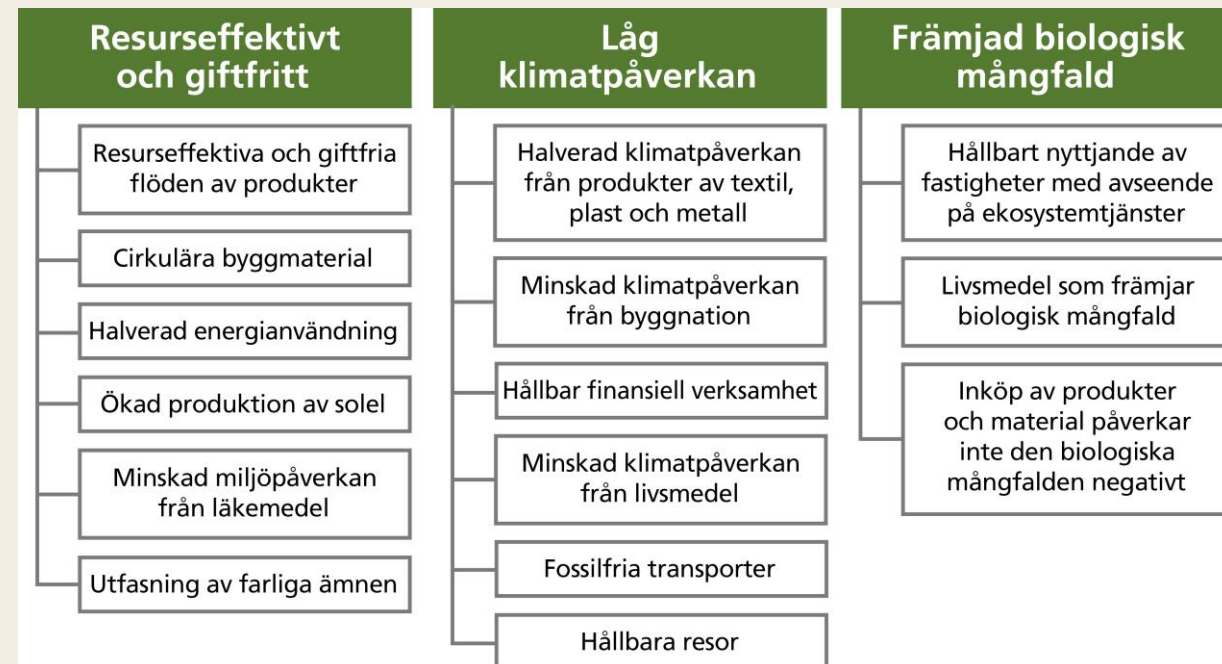

Biologisk mångfald i

Miljömål 2030

Miljömål 2030 omfattar VGRs egna verksamheter. Det övergripande målet om främjad biologisk mångfald har tre utpekade underområden med tillhörande delmål; fastigheter, livsmedel och inköp. Därtill bidrar ett flertal av VGRs övriga verksamheter till det övergripande målet om främjad biologisk mångfald, bl.a. Naturbruksskolorna, Botaniska trädgården och det regionala utvecklingsarbetet.

VGR kan genom sin verksamhet arbeta för en främjad biologisk mångfald på flera plan. Genom det regionala utvecklingsarbetet och våra kulturverksamheter riktas arbetet mot andra aktörer och invånare i regionen.

Miljömål 2030: Vi nyttjar ekosystemtjänster hållbart och främjar den biologiska mångfalden

Ett flertal av VGRs verksamheter påverkar direkt eller indirekt den biologiska mångfalden i Västra Götaland och världen. För att nå det övergripande målet om främjad biologisk mångfald behöver VGR jobba med de tre underområdena: fastigheter, livsmedel och inköp av produkter och material. Därtill har VGRs skolor och besökscentrum en viktig roll i att förmedla kunskap om den biologiska mångfalden till elever och allmänhet. Genom det regionala utvecklingsarbetet nås en ännu bredare målgrupp då arbetet riktas mot en mängd aktörer i regionen. Flera av de insatsområden som VGRs interna verksamhet kan jobba med berör även andra aktörer i regionen. Därför är det viktigt att beröringspunkter mellan det regionala utvecklingsarbetet och det interna miljöstrategiska arbetet identifieras och adresseras gemensamt i de olika satsningarna.

Miljömål 2030: Vi nyttjar ekosystemtjänster hållbart och främjar den biologiska mångfalden

Delmål	Utfall 2021	Målvärde 2025	Mål 2030
Utemiljöerna på Västra Götalandsregionens fastigheter är utvecklade år 2030 med avseende på främjad biologisk mångfald och hälsofrämjande ekosystemtjänster.	<ul style="list-style-type: none"> • Utemiljöplaner framtagna för 5/17 sjukhusomter 	<ul style="list-style-type: none"> • Första mätning av upplevelsen av utemiljöns hälsofrämjande kvalitéer är genomförd. • Kartlagt det biologiska värdet på våra fastigheter 	<ul style="list-style-type: none"> • Högre resultat än vid första mätningen • Ökat det biologiska värdet på våra fastigheter.
2030 har Västra Götalandsregionen 60 % ekologiska livsmedel.	48%	55 %.	60 %
Till 2030 har andelen inköpta regionalt producerade livsmedel ökat kontinuerligt.	<ul style="list-style-type: none"> • Definition av regionalt producerat livsmedel under framtagande • Naturbruksförvaltningen planerar för cirkulära affärsmodeller inom regionen med fokus på rotfrukter, grönsaker, kött och honung 	Rutiner för uppföljning av inköpta livsmedels ursprung ska kontinuerlig införas fram till 2025, då även kvantitativa mål ska införas.	Ökat
År 2030 påverkar inte inköp av produkter och material den biologiska mångfalden negativt och tar hänsyn till hållbar markanvändning.	-	-	100 %.

Åtgärdsområden för biologisk mångfald

För att nå de fyra delmålen samt det övergripande målet och främjad biologisk mångfald har sex åtgärdsområden identifierats. VGR kan jobba för en främjad biologisk mångfald på de fastigheter vi förvaltar, genom att ställa krav i upphandling av livsmedel och produkter och genom en medveten investering och placering av finansiella tillgångar. Genom besöksmål, skolor och kulturverksamheter kan vi jobba för en ökad kunskapsspridning kring biologisk mångfald gentemot medborgare. För det regionala utvecklingsarbetet har en plan tagits fram som beskriver arbetet för biologisk mångfald de kommande två åren.

1. Fastigheter och markanvändning

- Öka den biologiska mångfalden på fastighet som VGR förvaltar

2. Livsmedel

- Ekologiska och närproducerade livsmedel som främjar den biologiska mångfalden

3. Inköp av produkter och material

- Kravställning i upphandling som minskar den negativa påverkan på biologisk mångfald

4. Investeringar och finansiella placeringar

- Medvetna investeringar och finansiella placeringar som tar hänsyn till den biologiska mångfalden

5. Kunskapsuppbyggnad

- Sprida kunskap om biologisk mångfald genom VGRs publika verksamheter

6. Regional utveckling

- Ökade insatser för biologisk mångfald mot externa aktörer i regionen

Åtgärdsområde1: Fastigheter och markanvändning

Berörda förvaltningar och bolag: *Västfastigheter, sjukhusförvaltningar, Naturbruksförvaltningen, Västtrafik*

Nästa steg:

- Utveckla mätmetoder för att mäta den biologiska mångfalden på VGRs fastigheter
- Arbeta för en ökad biologisk mångfald på Västtrafiks hållplatser
- Utred möjligheten att öka den biologiska mångfalden på död yta i anslutning till VGRs solcellsparker

”

VGR kan direkt påverka den biologiska mångfalden genom att arbeta med de fastigheter vi förvaltar

Åtgärdsområde 2: Livsmedel

Berörda förvaltningar och bolag: *Regionservice, Naturbruksförvaltningen, Folkhögskoleförvaltningen GöteborgsOperan och Göteborgs Symfoniker*

Nästa steg:

- Arbetet med livsmedelsområdet beskrivs i "Färdplan för Livsmedel"

”

VGR ska öka inköpet av ekologiska och närproducerade livsmedel

Åtgärdsområde 3: Inköp av produkter och material

Berörda förvaltningar och bolag: *Koncernkontoret, Västfastigheter och Västtrafik*

VGR:s tre upphandlande instanser: Koncerninköp, Västfastigheter och Västtrafik berörs alla av delmålet om biologisk mångfald i våra inköp. Koncerninköp upphandlar bl.a papper, livsmedel och möbler - produkter som har sitt ursprung i skogs-, jordbruk eller fiske. Västfastigheter upphandlar entreprenader för nybyggnation där stora mängder träråvara används.

Nästa steg:

- Ta fram indikator för uppföljning av delmålet
- Rama in prioriterade produktområden med stor påverkan på den Biologiska mångfalden

” *Inköp av byggmaterial, bränsle och möbler tar i anspråk stora mängder av träråvara*

Åtgärdsområde 4: Finansiella placeringar

Berörda förvaltningar och bolag: *Koncernkontoret*

Koncernbanken som del av Koncernkontoret förvaltar VGRs kapitalplaceringar. Kapitalplaceringarna har en stor inverkan på både klimatutsläpp och den biologiska mångfalden. VGR är partner i Mistra projektet BIOPATH som startar upp under hösten 2022. Projektet fokuserar på det finansiella systemets inverkan på biologisk mångfald.

Nästa steg:

- Bevaka forskningen på området finansiella placeringar och biologisk mångfald

”

VGRs finansiella placeringar ska både ta hänsyn till klimatpåverkan och påverkan på den biologiska mångfalden

Åtgärdsområde 5: Kunskapsuppbyggnad

Berörda förvaltningar och bolag: *Förvaltningen för kulturutveckling, Naturbruksförvaltningen, Botaniska Trädgården, Turistrådet Västsverige, Västtrafik*

Flera av VGRs publika verksamheter jobbar redan idag aktivt med kunskapsspridning om biologisk mångfald, däribland Botaniska trädgården och Naturbruksskolorna. VGR har en stor kontaktyta gentemot patienter, besökare och resenärer där kunskapsspridning om biologisk mångfald kan vävas in.

- Kartlägg aktiviteter för kunskapsspridning inom berörda förvaltningar och bolag

”

Kunskapen om biologisk mångfald i behöver öka - VGR är en del av arbetet

Åtgärdsområde 6: Regional utveckling

Berörda förvaltningar: Koncernkontoret

Under våren 2022 tog miljönämnden beslut om en tvåårsplan för biologisk mångfald inom det regionala utvecklingsuppdraget. Följande fokusområden ramas in:

1. Öka kunskapen inom biologisk mångfald
2. Stärka markägare i beslut som påverkar biologisk mångfald
3. Bidra till större medvetenhet om biologisk mångfald vid finansiella placeringar och inköp
4. Stödja utvecklingen av mätmetoder för att kunna sätta mål och följa upp påverkan på biologisk mångfald

Flera av fokusområdena dockar an till de övriga åtgärdsområdena i färdplanen och samverkansmöjligheter behöver löpande ses över

”

En tvåårsplan för arbete med biologisk mångfald har beslutats i miljönämnden

Läs mer om färdplanen:

[Miljömål 2030 och färdplaner - Insidan](#)
[\(vgregion.se\)](#)